

23336. III

1918-1921

X-55884
23336 III

SPRAWOZDANIE

DYREKCJI

TOWARZYSTWA SZTUK PIĘKNYCH

WE LWOWIE

z czynności za rok 1918/21.

31

Czyniąc zadość postanowieniom poprzedniego statutu i wielokrotnie wyrażanym życzeniom szerokich warstw społeczeństwa, zajmujących się sprawami sztuki i losami naszego Towarzystwa, stajemy przed Walnem Zebraniem, które ma zapoczątkować nowy okres w istnieniu Towarzystwa i dalszy bujny rozwój jego działalności.

Obecna Dyrekcja, złożona według zasad poprzedniego statutu drogą kooptacji, czuła się w obowiązku takiego przygotowania i uporządkowania wszystkich spraw i agend Towarzystwa, ażeby nowy Zarząd, któremu obecnie zostanie powierzone kierowanie dalszemi naszymi pracami, mógł bez znacniejszych trudności podjąć się tego zadania i należycie je wypełnić.

Z tych przygotowawczych czynności zdajemy niniejszem sprawę, obejmując sprawozdaniem okres lat trzech 1919—1921 -- albowiem za czas poprzedni ogłosiła ówczesna Dyrekcja obszernie sprawozdanie we wstępie do albumu, wydanego przy sposobności pięćdziesięciolecia Towarzystwa w r. 1918.

W okresie sprawozdawczym zajmowały Dyrekcję przedewszystkiem trzy ważne zadania, a to opracowanie i wprowadzenie w życie nowego statutu, sprawa pomieszczenia Towarzystwa i wreszcie uporządkowanie jego finansów i budżetu.

Wynikiem prac podjętych w pierwszym kierunku jest nowy, przez Władze zatwierdzony statut, który równocześnie ogłaszamy. Opracowała go Dyrekcja na wielu posiedzeniach, uwzględniając zmienne stosunki i szereg życzeń, wyrażanych przez członków i sądzi, że odpowie on w zupełności obecnym wymogom i żądaniom Towarzystwa.

Pomieszczenie Towarzystwa powodowało i powoduje najwięcej niedomagań i trudności. Celem właściwym naszych starań w tym kierunku było uzyskanie własnego domu, równocześnie jednak nie zapomnieliśmy także o potrzebie znalezienia innego pomieszczenia tymczasowego, ponieważ lokal obecny nie odpowiada stanowczo celom Towarzystwa.

Starania o dom własny rozpoczęliśmy staraniem o uzyskanie gruntu pod budowę. W tym celu zwróciliśmy się do Prezydium miasta, które z właściwą sobie troskliwością i przychylnością dla spraw kultury narodowej, oświadczyło gotowość przyjęcia z pomocą i przyrzekło ewentualnie odstąpić pod budowę plac koło kościoła OO. Dominikanów. Na tej podstawie rozpisaliśmy konkurs na plany gmachu; dał on nam w wyniku kilkanaście projektów, z których trzy zostały odznaczone wysokimi nagrodami. Plany te staną się niezawodnie podstawą dalszej pracy w tym kierunku.

Uzyskanie innego tymczasowego pomieszczenia napotkało na powszechnie znane obecne trudności mieszkaniowe. Mamy jednak nadzieję otrzymania od miasta na tymczasową siedzibę dla Towarzystwa po odpowiedniej adaptacji, części arsenału miejskiego, skoro tylko ten miastu przez władze zostanie zwrócony.

Fundusze Towarzystwa były niemal przez cały okres sprawozdawczy w stanie bardzo niepomysłnym, a przyczyniły się do tego znane wypadki wojenne lat 1918, 1919 i 1920. Szczegóły przedstawi uproszona przez nas Komisja rewizyjna, tu tylko zaznaczyć należy, że zamknięcie rachunków wykazuje zupełną poprawę poprzedniego stanu rzeczy, co każe wróżyć Towarzystwu pomyślniejszy byt na przyszłość.

Poza temi ważniejszymi sprawami staraliśmy się także wypełnić i bieżące zadania, a to przez urządzenie, gdy groza wojenna przestała ciążyć nad krajem, szeregu wystaw, jak wystawa Związku Artystek Polskich, Związku Artystów Plastyków, pośmiertna wystawa art.-mal. śp. Włodzimierza Błockiego i zbiorowa wystawa prac art.-mal. Kazimierza Olpińskiego. Szereg ten zakończyła w czerwcu 1921 wystawa Wiosenna, na której, mimo poważnych dla Towarzystwa kosztów transportu, znalazły się i obrazy malarzy krakowskich.

Z wzmogłą gorliwością podjęliśmy pracę w okresie powakacyjnym, urządzając najpierw Wystawę Formistów, następnie zbiorową wystawę prac art.-mal. Janiny Nowotnowej, prof. Tadeusza Rybkowskiego, Adama Bunscha i Tymona Niesiołowskiego, dalej wystawę dzieł art.-mal. Józefa Kidona a wreszcie wystawę prac wojennych art.-mal. Fryderyka Pautscha, która cieszy się wielkiem powodzeniem. W tym czasie utworzono ponadto salon sprzedaży dzieł sztuki, który tak artystom jak i publiczności duże oddaje usługi.

Tak więc rok 1922 rozpoczyna się pod najlepszymi wróżbami, a normujące się coraz bardziej stosunki w kraju otwierają jasną i piękną drogę kulturalnej pracy, na której nowy Wydział będzie mógł w szerszej mierze wypełniać cele i zadania Towarzystwa.

DYREKCJA T. S. P.

Sekretarz:
Jerzy Kulczycki.

Prezes:
Prof. Dr. Edmund Bulanda.

SKŁAD DYREKCJI

Towarzystwa Sztuk Pięknych r. 1920.

Prezes: Prof. Dr. Edmund Bulanda

Wicepr. Prof. Zygmunt Rozwadowski (ustąpił).

Członkowie:

Stanisław Batowski art.-mal.

Prof. J. Bełtowski

Włodzimierz Bielecki

Ignacy Drexler r. Magistratu

Luna Drexlerówna

Wład. Jaroński art.-mal. (ustąpił)

Dyr. Bolesław Lewicki

Dyr. Michał Lityński

Prof. Tadeusz Rybkowski

Nadr. Tedeusz Rybicki

Red. Artur Schröder

Prof. Kazimierz Sichulski

Prezjd. Leonard Stahl

Komisja znawców:

Prof. Batowski Stanisław art.-mal.

Prof. Bełtowski art.-mal.

Prof. Jaroński Władysław art.-mal.

Prof. Tadeusz Rybkowski

Prof. Kazimierz Sichulski

Sekretarz: Jerzy Kulczycki.

Komisja rewizyjna: radca Kamiński, dr. I. Poratyński, dyr. Władysław Stroner.

S T A T U T

Towarzystwa Sztuk Pięknych

we Lwowie.

Istniejące we Lwowie na zasadzie statutu, zatwierdzonego reskryptem austriackiego Namiestnictwa z dnia 19. listopada 1894., do L. 94691. Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych we Lwowie, istnieć będzie nadal na zasadzie statutu niniejszego. Statut dotychczasowy traci temsamem moc obowiązującą.

Nazwa i siedziba Towarzystwa.

1. Nazwa Towarzystwa opiewać będzie: „Towarzystwo Sztuk Pięknych we Lwowie”. Siedzibą Towarzystwa jest L w ó w.

Cel i środki.

2. Zadaniem Towarzystwa Sztuk Pięknych we Lwowie, jest staranie się o rozwój sztuki polskiej i szerzenie zamiłowania do sztuk plastycznych w kraju, oraz niesienie pomocy artystom polskim.

3. W tym celu Towarzystwo ma prawo:

a) utrzymywać we Lwowie stałą publiczną wystawę dzieł sztuki, wykonanych przez artystów polskich, nie wyłączając wszakże dzieł artystów obcych;
b) zakupywać corocznie pewną ilość dzieł wystawionych przez artystów polskich, w celu rozłosowania ich między członków Towarzystwa;

c) wydać artystyczne premie i publikacje;

d) urządzać wystawy czasowe w innych miastach kraju i zagranicą, zakładać filje swe i oddziały, oraz współdziałać w powoływaniu do życia zbiorów i muzeów artystycznych, urządzać odczyty, pogadanki i pokazy, dotyczące sztuki;

e) utrzymywać własną galerję i bibliotekę artystyczną;

f) utrzymywać stosunki z innemi Towarzystwami o pokrewnych celach dla wzajemnej pomocy i wymiany dzieł sztuki;

g) nieść pomoc artystom i poświęcającej się sztukom młodzieży;

h) ułatwiać artystom wystawienie i zbycie ich dzieł na innych wystawach krajowych i zagranicznych i urządzać w miarę środków i możliwości konkursowe wystawdzieł sztuki, połączone z rozdzielaniem nagród;

j) używać wszelkich innych, ustawami dozwolonych środków do osiągnięcia swoich celów, a w szczególności organizować kursy i szkoły artystyczne;

k) zajmować się wszystkiemi instytucjami artystycznymi w zakresie sztuk plastycznych i wydawać o nich opinie i sąd swój.

Członkowie.

4. Członkowie dzielą się na:

a) honorowych;

b) założycieli;

c) czynnych;

d) rocznych;

5. Członkiem honorowym może zostać ta osoba, która na polu sztuki lub około rozwoju Towarzystwa szczególnie położyła zasługi.

6. Członkiem-założycielem może zostać każda osoba fizyczna lub prawna, która ofiaruje na cele Towarzystwa jednorazową sumę, conajmniej 2.000 Mp.

7. Członkiem czynnym Towarzystwa może zostać każda osoba, przez Dyрекcję Towarzystwa na członka czynnego zaproszona, lub która na własne żądanie, zgłoszone przez dwóch conajmniej członków czynnych, została przy balotowaniu większością głosów przez Dyрекcję przyjęta i która opłaciła wpisowe i wkładkę roczną, w wysokości przez Dyрекcję ustanowić się mającej.

8. Członkiem rocznym Towarzystwa może zostać każda osoba, która nabędzie wystawiony na jej nazwisko roczny bilet wstępu na wystawę sztuk pięknych we Lwowie.

9. Dyрекcja Towarzystwa może według własnego uznania zwolnić artystów, którzy w ciągu ostatnich 6-ciu lat wystawiali swoje dzieła na wystawach Towarzystwa, od wszystkich opłat, statutem przepisanych.

Prawa członków.

10. a) Członkowie honorowi mają wszystkie prawa członków czynnych.

b) Członkowie założyciele mają dożywotnie prawa członków rocznych, osoby prawne, otrzymują te prawa na przeciąg lat 25;

Dyрекcji można przyznać osobną uchwałą członkowi założycielowi także prawa członka czynnego.

c) Członkowie czynni otrzymują roczne sprawozdanie Towarzystwa biorą udział w Walnych Zebraniach, mają czynne i bierne prawo wyborcze do Władz Towarzystwa, a nadto wszystkie prawa członków rocznych.

d) Członkowie roczni, posiadający bilet roczny, mają prawo wolnego wstępu na zwyczajne, a po niższych cenach na nadzwyczajne wystawy, urządzone przez Towarzystwo, biorą udział w losowaniach dzieł sztuki, zakupione przez Towarzystwo i otrzymują ewentualnie bezpłatnie lub po niższych cenach wydawnictwa Towarzystwa.

Każdy członek honorowy, założyciel i czynny, otrzymuje bezpłatny roczny bilet wstępu na wystawy Towarzystwa.

Obowiązki członków.

11. Wszyscy członkowie są obowiązani:

a) popierać wedle możności cele Towarzystwa;

b) stosować się do postanowień statutu.

Członek czynny jest obowiązany uiścić wpisowe i opłacać wkładkę roczną, conajmniej przez 2 lata (zobacz ust. 7).

Wystąpienie i wykluczenie członków.

12. Członek czynny, chcący wystąpić z Towarzystwa, winien o tem pismem Dyрекcję uwiadomić, jest jednak obowiązany opłacić wkładki za czas określony w § 11. statutu.

13. Członkowie, którzy dopuścili się czynu niehonorowego lub działają na szkodę Towarzystwa i wbrew jego celom, będą przez Dyрекcję z Towarzystwa wykluczeni.

14. Członkowie roczni przestają być członkami z końcem roku kalendarzowego, na który bilet roczny nabyli.

Postanowienia ustępu 13. nie stosują się do członków rocznych.

Władza Towarzystwa.

15. Władzami Towarzystwa są: I. Walne Zebranie członków honorowych i czynnych, II. Dyrekcja, III. Komisja rewizyjna i IV. Komisja Znawców.

I. Walne Zebranie.

16. Walne Zebranie Członków honorowych i czynnych Towarzystwa, z którym połączone ma być publiczne losowanie dzieł sztuki przez Dyрекcję nabytych, odbywać się będzie raz w rok, w dniu przez Dyрекcję oznaczonym, jednak nie później, jak w 5 miesięcy po zakończeniu roku administracyjnego.

Dzień i miejsce zebrania mają być ogłoszone przynajmniej w jednym z dzienników wychodzących we Lwowie, a to na 2 tygodnie przed zebraniem; ponadto otrzymują członkowi honorowi i czynni pisemne zawiadomienie wraz z porządkiem dziennym.

17. Walne Zebranie, któremu przewodniczy prezes Dyрекcji lub jego zastępca:

a) wysłuchuje i załatwia sprawozdania Dyрекcji z czynności ubiegłego roku, ustala przedłożony przez Dyрекcję budżet na następny rok gospodarczy i zatwierdza przedłożone przez Komisję rewizyjną zamknięcie rachunkowe;

b) wybiera ze swego grona członków Dyрекcji, ich zastępców i Komisję rewizyjną, złożoną z 3 członków na następne 2 lata

c) zezwala na użycie funduszu żelaznego;

d) mianuje członków honorowych;

e) przyjmuje do wiadomości zakupno dzieł sztuki do galerji Towarzystwa

f) nadzoruje losowanie dzieł sztuki;

g) rozstrzyga wnioski na rozwiązanie Towarzystwa;

h) rozporządza majątkiem Towarzystwa na wypadek rozwiązania

Uchwały zapadają większością głosów obecnych na Zebraniu. W razie równości głosów, wniosek upada.

Wybory odbywają się kartkami.

Wstęp na Walne Zebranie mają tylko ci członkowie czynni, którzy uiszcili wkładkę za rok ubiegły.

18. Do ważności uchwał Walnego Zebrania konieczną jest obecność co najmniej $\frac{1}{3}$ członków czynnych Towarzystwa. W razie stwierdzonego braku tej $\frac{1}{3}$ odbędzie się to zebranie w czasie przewodniczącego Dyрекcji oznaczonym, najdalej jednak do dni 8-miu, tym razem już bez względu na liczbę członków.

Nadzwyczajne Walne Zebranie może zwołać Dyрекcja Towarzystwa w razie uznanej przez siebie potrzeby, lub na pisemne żądanie co najmniej 12 członków czynnych Towarzystwa.

Każdemu członkowi honorowemu lub czynnemu przysługuje prawo stawiania wniosków na Walnym Zebraniu, jednak po poprzednim zgłoszeniu go w Dyрекcji Towarzystwa najmniej na 8 dni przed terminem Walnego Zebrania

19. Numery biletów, na które padł los na Walnym Zebraniu będą ogłoszane w dziennikach miejscowych i w dorocznym sprawozdaniu.

II. Dyrekcja.

20. Wszelkie czynności, nie zastrzeżone Walnemu Zebraniu sprawuje Dyрекcja, składające się z 12 członków czynnych Towarzystwa zamieszkałych we Lwowie i wybranych na 3 lata. W Dyрекcji zasiada przynajmniej 5 artystów. Obecna Dyрекcja aż do zwołania najbliższego Walnego Zebrania, po zatwierdzeniu przez władze niniejszego statutu i ko przystąpieniu do Towarzystwa co najmniej 30-tu członków czynnych, stanowią: (p. Sprawozdanie z r. 1918/21).

Prócz 12 członków Dyrekcji wybiera Walne Zebranie z pośród swego grona 4 zastępców na rok jeden.

W razie śmierci członka Dyrekcji, wystąpienia lub stałego przeniesienia się ze Lwowa, Dyrekcja powołuje do swego grona z zastępców kolejno tego, który otrzymał przy wyborach największą ilość głosów. Zastępca wchodzi co do długości trwania mandatu w prawa swego poprzednika.

Po upływie pierwszego roku przed Walnem Zebraniem wylosowuje Dyrekcja z pośród swego grona 4 członków. Przy końcu następnego roku z pozostałych 8-miu wylosowuje Dyrekcja znowu 4-rech. W miejsce wylosowanych i automatycznie ustępujących wybiera Walne Zebranie co roku 4 członków Dyrekcji na przeciąg 3 lat. Członek wylosowany lub automatycznie ustępujący, może jednak ponownie być wybrany.

Dyrekcja wybiera ze swego grona prezesa, zastępcę jego, dyrektora, referenta, syndyka, kierownika artystycznego. Dyrekcja wybiera także Komisję znawców (§ 23).

Uchwały Dyrekcji zapadają bezwzględną większością głosów, na posiedzeniach odbywać się mających przynajmniej raz na miesiąc w obecności co najmniej 5 członków. W razie równości głosów rozstrzyga przewodniczący. Do ważności jednak wyboru prezesa, jego zastępcy, dyrektora, referenta, syndyka, kierownika artystycznego, uchwały w przedmiocie przyjęcia i wykluczenia członków czynnych, zakupna dzieł sztuki i decyzji w sprawach wydawnictw, konieczną jest obecność przynajmniej 8-miu członków.

W sprawach osobistych głosowanie odbywa się tajnie kartkami. Dyrekcja może każdej chwili uchwalić głosowanie tajne.

Każdy członek Dyrekcji jest wykluczony od udziału w obradach i głosowaniu we własnych swych sprawach i w sprawie osób blisko z nim spokrewnionych lub spowinowacanych.

Wszelkie pisma z Dyrekcji wychodzące mają nosić podpis prezesa lub jego zastępcy i dyrektora referenta. Pisma, któremi Dyrekcja przyjmuje zobowiązania, mają być ponadto podpisane przez jednego z członków Dyrekcji i zaopatrzone pieczęcią Towarzystwa.

W sprawach czysto administracyjnych, podpisuje mianowany przez Dyrekcję sekretarz Towarzystwa.

Prezes Towarzystwa zwołuje posiedzenia Dyrekcji, układa ich porządek dzienny, przewodniczy na posiedzeniach Dyrekcji i Walnego Zebrania, udziela i odmawia głosu, przestrzega porządku na posiedzeniach Dyrekcji i Walnem Zebraniem, rozstrzyga na posiedzeniach Dyrekcji w razie równości głosów, czuwa nad ścisłym wykonaniem ustaw, postanowień statutu, jakoteż uchwał Walnego Zebrania i Dyrekcji i ma prawo zawiesić wykonanie uchwał, które sprzeciwiają się ustawom lub statutowi Towarzystwa.

W wykonaniu tych funkcji zastępuje prezesa jego zastępca, względnie także najstarszy z kolei wiekiem członek Dyrekcji.

Dyrekcji wolno z grona artystów powoływać doradców, którzy mają jednak tylko głos doradczy.

Urząd członka Dyrekcji jest bezpłatny.

Dyrekcja może uznać, że członek, który pomimo upomnienia nie bierze udziału w 3, następujących po sobie posiedzeniach i nieobecności swojej nie usprawiedliwi, przestał być członkiem Dyrekcji. Uchwała taka musi zapaść w obecności co najmniej 8 członków Dyrekcji, większością $\frac{3}{4}$ obecnych.

21. Dyrekcja reprezentuje Towarzystwo na zewnątrz, zawiera imieniem tegoż umowy, zarządza majątkiem i wszelkimi funduszami Towarzystwa, mianuje z poza swego grona sekretarza i innych funkcjonariuszów, uchwała instru-

kcje dla nich, ustanawia ich płace, zakupuje dzieła sztuki (w zasadzie 4 razy do roku i tyko z wystaw Towarzystwa) zarządza ich losowanie, decyduje o wydawnictwach Towarzystwa, układa preliminarz budżetu i zestawia zamknięcie rachunkowe, powołuje do czynności komisję rewizyjną, zwołuje Walne Zebranie i zdaje mu sprawę ze swoich czynności.

Porządek czynności Dyrekcji określa regulamin.

Rok administracyjny rozpoczyna się z dniem 1. stycznia.

Dyrekcji wolno nabyte do losowania dzieła sztuki odsprzedawać, jednak tylko za wyższą cenę od wypłaconej ceny.

Różnica między ceną przez Towarzystwo wypłacona a uzyskana, idzie na korzyść artysty, po potrąceniu prowizji.

III. Komisja rewizyjna.

22. Komisja rewizyjna zbiera się na zaproszenie Dyrekcji, najpóźniej w trzecim miesiącu roku gospodarczego, w celu zbadania wygotowanego i przedłożonego jej przez Dyrekcję zamknięcia rachunkowego, z poprzedniego roku gospodarczego.

Ma ona prawo wglądu w księgi, akty, inwentarze i kasy Towarzystwa, komisja zdaje sprawę ze swych czynności Walnemu Zebraniu i przedstawia mu odpowiednie wnioski.

IV. Komisja znawców.

23. Komisja znawców, której członkowie utrzymują mandaty na 1 rok rozstrzyga o przyjęciu dzieł sztuki, nadesłanych na wystawę i przedstawia opinię o zakupie tych dzieł do losowania i o wydaniu premji i publikacji artystycznych.

Komisja znawców zbiera się na zaproszenie Dyrekcji, w miarę potrzeby. Komisję tę składa 5-ciu członków, mianowicie kierownik artystyczny i 4-rech znawców, przez Dyrekcję z pośród niej lub z poza jej grona wybranych.

Komisji znawców przewodniczy kierownik artystyczny, a komplet jej, stanowi trzech członków, wliczając przewodniczącego,

Fundusze Towarzystwa.

24. Fundusze Towarzystwa tworzą się:

- a) z opłat członków dożywotnych, czynnych i rocznych i z wpisowego
- b) z opłat za wstępy na wystawę;
- c) z prowizji od dzieł na wystawie sprzedanych;
- d) z dochodu ze sprzedaży wydanych przez Towarzystwo publikacji artystycznych;
- e) z darowizn, z zapisów i innych nadzwyczajnych przychodów.

25. Corocznie odkładaną będzie 10-ta część czystego dochodu, w ust. 24., litera a) b) c) d), wymienionych, na fundusz żelazny, który utrzymywany być winien stale i lokowany w sposób dla majątku pupilarnego przepisany.

Do funduszu żelaznego wpływać będą także darowizny i zapisy, jeśli nie będzie inną intencją dawców, tudzież fundusze, które Dyrekcja w celu powiększenia funduszu żelaznego przeznaczy. Odsetki funduszu żelaznego — jeżeli Dyrekcja inaczej nie postanowi — przechodzą do funduszu obrotowego.

Cała reszta z dochodów Towarzystwa, po opędzeniu wszystkich wydatków ma być użytą na zakupno dzieł sztuki.

Fundusze zostające pod zarządem Towarzystwa.

26. Fundusze, które Towarzystwu pod zarząd zostaną oddane, mają być użyte stosownie do intencji dawców i postanowień aktu fundacyjnego. W szcze-

Biblioteka Śląska w Katowicach
Id: 0030000727824

III 23336

1918/1921